

dere derimod, og for det tredje ere vore Nabolande jo gaaede med til det samme og have bevilget et lignende Beløb i flere Aar.

Dette, at det ærede Medlem altsaa egentlig ikke udtalte sig bestemt mod andre Bevillinger end denne, synes at vidne om, at han er enig med mig i at sige, at dette Forslag til Finansloven i det hele er et godt Forslag, og dersom dette Forslag bliver ophøjet til Lov, hvad jeg venter og haaber, maa det temmelig sikkert siges, at det er en rigtig god Finanslov. Hvad der end mulig kan være at indvende mod Enheltheder fra forskellig Side — en kan sætte større Pris paa et, en anden paa et andet —, som Helhed maa Forslaget erkendes at tage Hensyn til alle berettigede Interesser og støtte alle vore Erhverv. Den er ikke ensidig i sit Anlæg, som der har været saa megen Tale om.

Det var min Hensigt at fremsætte nogle finansielle Betragtninger paa lignende Vis, som jeg har gjort en Række Aar ved Finanslovens 1ste Behandling. Finansministeren har gjort mig Arbejdet meget let, eller jeg kan gerne sige overflødigt for mit Vedkommende, idet jeg i et og alt kan tiltræde hans Fremstilling af de finansielle Forhold i de sidste 3 Aar. Jeg skal dog tillade mig enkelte Bemærkninger.

Den ærede sidste Taler var enig med Finansministeren, i Slutningen af hans Foredrag, det, som det ærede Medlem kaldte Teorien. Det ærede Medlem sagde, at Finansministerens eller maaske den foregaaende Finansministers Praksis ikke svarede til Teorien, Praksis burde være for Enkeltmand som for Staten at spare i de gode Tider for senere at kunne have Raad til at ofre noget, naar større Ting lagde Beslag paa Finanserne. Det er meget interessant at høre dette fra det ærede Medlem. Jeg kan være enig i hans Betragtning, men det interesserede mig særlig at høre det ærede Medlem tale om den Slags Ting. Vi have jo en lang Erfaring om en Statshusholdning, som ikke har lagt sig den Læresætning særlig paa Hjerte. Jeg har haft Lejlighed til mange Gange at gøre opmærksom paa Finanshusholdningen før 1901, og senere har jeg, 3 Gange, haft Lejlighed til at gøre opmærksom paa Finanshusholdningen efter 1901. Finanshusholdningen for 1885—1901 kan jo samles i dette, at vi den Gang stod med en Kassebeholdning paa 60 Mill. Kr. Denne er forsvunden, og tilmed er der optaget Statslaan paa 30—40 Mill. Kr., saa der er opbrugt, jeg tror, jeg

har Lov at sige i de gode Tider — for det var den Gang opadgaaende Tider — omtrent 100 Mill. Kr., uden at jeg tør sige, at Tallet passer nøjagtigt. Vi stode i 1901 med en tom Statskasse, ja ikke blot det, men desforuden med en Gæld til Nationalbanken paa 5 Mill. Kr., og dog maa det siges, at det netop den Gang var opadgaaende Tider, gode Tider, hvor der kunde spares til Fremtiden. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem — selv har han jo haft sin Del, ikke i selve Finanshusholdningen, men i at anbefale de her forelagte Finanslovsforslag i en Række af Aar — har særlig Grund til at bebrejde det ny System, at man ikke er økonomisk med Finanshusholdningen. Det ærede Medlem vil ikke kunne nægte, at den ærede Finansministers Fremstilling af de 3 sidste Aars Finanshusholdning er rigtig. Det er uimodsigeligt, at Finanserne have bedret sig Aar for Aar, og at Underskuddene ere blevne mindre, medens Underskuddet tidligere var meget betydeligt større, trods Laanene forbrugtes der store Beløb Aar for Aar. Skulde jeg tilføje endnu en Sammenligning mellem Tidsrummet 1885—1901 og efter 1901, vil jeg gøre opmærksom paa, at paa Jernbaneanlægene, de offentlige Arbejder, blev der brugt de første Aar efter 1885 2 à 3 Mill. Kr. aarlig — der blev ikke brugt noget til ny Anlæg, men til Udvidelse af bestaaende — og i de nærmeste Aar efter 1894 er der brugt 11 Mill. Kr. aarlig, og efter 1901 har det, som oplyst af Finansministeren, været nødvendigt at bruge meget større Beløb, end der var Tale om ved den gamle Finanshusholdning.

Det foreliggende Finanslovsforslag blev jo ganske vist forelagt i det andet Ting med et Overskud af 70,000 Kr., medens det nu foreligger med et Underskud af 2,040,000 Kr. Hertil vil jo komme adskilligt paa § 28, dels som Følge af allerede vedtagne Love, og dels vil der forhaabentlig blive flere Love vedtagne, som kræve Udgift paa § 28. Vi kunne vente et Tillæg paa 2 Mill. Kr. som Følge deraf. Dernæst kunne vi ogsaa vente en Tillægsbevillingslov, som vil gøre Billedet ugunstigere. Men trods det er Fremgangen øjensynlig, ikke blot derved, at Underbalancen Aar for Aar er gaaet nedad, men ogsaa derved, at Statsregnskabet Aar for Aar har vist et ganske andet Resultat end Budgetterne. Men foruden det dalende Underskud og Fremgangen paa de aarlige Statsregnskaber vil jeg gøre opmærksom paa, at Budgettet er lagt saaledes: at Ud-